

Bibliografický popis podle pravidel RDA

Jaroslava Svobodová

únor 2015

Zjednodušené základní zásady popisu

1. Zapiš, co vidíš, včetně chyb
2. Nezkracuj slova, nevynechávej další autory, nepřepisuj slova/symboly na číslovky, neměň ... za –/[ ] za ( )
3. Pramenem popisu je celé provedení, proto hranaté závorky použij, jen když údaj doplníš z jiného zdroje, každý doplněný údaj zapiš do vlastní [ ]
4. Úrovně popisu už neexistují, údaje se dělí na: povinné, povinné když, a ty ostatní

Oblast údajů o názvu a odpovědnosti

MARC 21/pole 245/neopakovatelné

- Povinný údaj v MZ (minimální záznam) - vždy hlavní název (byť doplněný) a, je-li uveden či zjištěn, první údaj o odpovědnosti
- **Preferované prameny popisu¹ – pořadí:** titulní stránka, obálka, hlavička², rub titulní stránky a tiráž
- ¹ červenou barvou upozornění na změny oproti AACR2R
- ² hlavička – začátek první strany textu nebo záhlaví první stránky

Zápis údajů – změna

- přesně tak, jak se vyskytují na provedení - včetně chyb a překlepů (správný údaj jako varianta názvu nebo poznámka), už žádné [sic] nebo [i.e. ...] nebo vkládání písmen v []
- slova se nezkracují, pokud tak ovšem nejsou na prameni uvedena
- číslovky se zapisují také přesně – nevynechávají se, nepřepisují se na arabské číslice
- psaní velkých písmen - podle gramatických pravidel daného jazyka, velkým písmenem začíná první slovo hlavního názvu, první slovo alternativního názvu a obvykle pak jména osob, korporací, akcí apod.
- přesně i interpunkce - ... a [] se již nenahrazuje – a ()
- symboly a značky přepisujeme přesně (pokud možno), vynechat lze jen typografické značky, které slouží jako oddělovače a nemění smysl a obsah údaje
- jednopísmenné iniciály a akronymy se zapisují bez mezer

Hlavní název – **beze změn**

- Ale zopakujeme:
- obvykle je typograficky zvýrazněn; je-li ve více jazycích a/nebo písmech, volí se za hlavní název vždy název v jazyce dokumentu (jediného či převažujícího); ostatní se zapíše jako názvy souběžné
- slova, která uvádějí název, ale nejsou součástí názvu, se nezapisují
- alternativní název je součástí hlavního názvu a odděluje se spojovacím výrazem (*aneb, oder, atd.*) s oboustrannými čárkami
- příliš dlouhý název (či další názvová informace) lze zkrátit po prvních 5 slovech (členy se nepočítají), ale nesmí to mít vliv na ztrátu informací či identifikaci díla; označí se výpustkou (...)
- je-li gramaticky nedílnou součástí názvu či další názvové informace i údaj o odpovědnosti, zapíše se tam a již se neopakuje v údajích o odpovědnosti (pokud ovšem není na zdroji znovu uveden)
- obsahuje-li provedení více děl téhož autora či více děl různých autorů, ale bez společného názvu, volí se za hlavní název název díla dominantního; není-li žádné dílo dominantní, zapíše se názvy v tom pořadí, jak jsou uvedeny na zdroji

Další názvová informace – změna

- přebírá se **pouze ze stejného pramene** popisu jako hlavní název, je-li uvedena jinde, nezapisuje se, nebo jen velmi výjimečně a jen do poznámky, **nikdy nedoplňujeme do []**, ani pro rozlišení stejných názvů
- výjimka jen u některých speciálních dokumentů

Souběžný název – změna

- v jiném jazyce a/nebo písmu než je hlavní název
- souběžné údaje se vždy uvádí za údaji, k nimž patří, každý blok předznamenán rovnítkem
- souběžné názvy se přebírají z celého provedení, nejen ze stejného pramene jako hlavní název, a nezapisují se do []

Údaje o odpovědnosti – **velká změna**

- ze stejného pramene jako hlavní název, případně z dalších **preferovaných pramenů** – tady **žádné []**
- na provedení není uveden žádný autor - nedohledáváme; výjimkou jsou díla, jejichž tvůrce je obecně znám, pak autora doplníme do []; do [] také lze rozlišení funkce
- **zapisují se všichni autoři uvedení na preferovaném prameni** popisu, **neplatí pravidlo tří**
- vynechávají se tituly, oslovení, afiliace, kvalifikace a podobné výrazy; zapisují se jen jména/jména s uvedenou frází; ale **rodové vztahy se nevynechávají, zůstávají** součástí zápisu (junior, otec, apod.)
- údaje o odpovědnosti se zapisují **přesně, nevynechává se** obvykle ani název originálu z uvedené fráze (zapisuje se pak selektivně jako unifikovaný název/autor-název/název originálu, **přednost má vždy UN, 765 jen výjimečně**)
- původci uvedení pouze v copyrightu (např. významný překladatel podle národní interpretace) se zapisují do poznámky, nikoli v oblasti údajů o názvu a odpovědnosti

!! schválená národní interpretace

1. jsou-li autoři přímí i nepřímí (tj. údaje o odpovědnosti) uvedeni na titulní stránce, zapíšeme je všechny jak do pole 245, tak do polí 100/700 jako selekční údaje (*bez ohledu na počet uvedených autorů je vždy první z přímých autorů uveden v hlavním záhlaví*)
2. jsou-li na titulní stránce uvedeni pouze nepřímí autoři (tj. přispěvatelé, např. editor), zapíšeme je do 245 a 700 a přímé autory již nedohledáváme
3. není-li na titulní stránce uveden žádný údaj o odpovědnosti, dohledáváme PŘÍMÉ (hlavní) autory v dalších pramenech popisu v tomto pořadí: obálka knihy, hlavička, rub titulní stránky, tiráž; pokud v některém prameni údaje najdeme, nehledáme už v dalším v pořadí (tj. údaj o autorech není na tit. s., není v hlavičce, je na rubu tit. s., už nehledáme další údaje v tiráži); zapíšeme je do polí 245 a 100/700
4. pokud nejsou překladatelé HLAVNÍHO OBSAHU DÍLA (= nikoli tedy překladatelé resumé, jedné kapitoly, popisků k fotografiím apod.) a ilustrátoři (příp. fotografové) S VÝZNAMNÝM AUTORSKÝM PODÍLEM (=nikoli autor jedné ilustrace, autor zdobných prvků doprovázejících text, obálky apod.; u fotografií významný autorský podíl znamená, že v knize je obsaženo velké množství fotografií od jednoho nebo několika málo fotografů, nikoli velké množství fotografií pocházejících od různých osob, jako tomu bývá např. u turistických průvodců) uvedeni na titulní stránce, dohledáme je obdobně jako v bodu 3 a zapíšeme do polí 245 a 700

Vícesvazkové monografie

- Platí stávající interpretace:
- se společným hlavním názvem a významnými názvy částí - popisují se samostatně a je tedy potřeba zapsat nejen hlavní název, ale i označení a vlastní název svazku; označení a název svazku se přebírá ze stejného pramene popisu jako společný hlavní název (nelze kombinovat z více pramenů popisu)
- s nevýznamnými názvy částí nebo bez názvů částí, části nemají různé původce s hlavní odpovědností - popisují se jako celek v jednom bibliografickém záznamu

Příklady

podnázev na tit. s.

24500 \$aÚstava České republiky :\$bkomentář /\$c editor Dušan
Hendrych, Cyril Svoboda

souběžný název na tit.s.

24510 \$aŽidovské památky Moravy a Slezska =\$bJewish
monuments of Moravia and Silesia /\$cJaroslav Klenovský

souběžný název na obálce

24510 \$aCísař :\$bživot a dílo = Der Kaiser : das Leben und die
Werke /\$csepsal Jan Novák

překladatel hlavního textu na rubu tit. s.

24510 \$aBratr spánku /\$cRobert Schneider ; přeložil Evžen
Turnovský

5 autorů

24510 \$a Celní zákon a předpisy související v praxi /\$c Jan Žemlička, Pavel Hruška, Helena Nováková, Jana Zelená, Květoslav Horák

přesný přepis, není to výpustka, takže natěsno a malé písmeno

24510 \$a...a život jde dál :\$bvzpomínky Petra Látala na léta válečná

ale pozor: u pokračujících zdrojů novinka – výpustka pořadí i na začátku názvu, rozlišení výpustky je jen tou pravostrannou mezerou:

24500 \$a... ročník mezinárodního veletrhu PIVEX

překladatelka v tiráži

24510 \$a Hadi v oblecích, aneb, Psychopat jde do práce /\$cPaul Babiak, Robert D. Hare ; z anglického originálu Snakes in suits přeložila Zuzana Gabajová

ilustrátorka v tiráži, má významný podíl na obsahu

24510 \$aJá Baryk /\$cFrantišek Nepil ; ilustrovala Helena Zmatlíková

autor neuveden v provedení, tisková chyba v podnázvu

**24514 \$aDie Schule der Frauen :\$bLuftspiel in fünf Aufzügen /
\$c[Molière]**

500 \$aSprávný podnázev je: Lustspiel in fünf Aufzügen

chybně vytištěný název na tit. s., rodový vztah

**24510 \$aMakroekonimika :\$bstudijní texty /\$czpracoval
Jaroslav Novák ml.**

2461\$iSprávný název:\$aMakroekonomika

svazky s vlastními názvy

24510 \$aMládí v hajzlu.\$nKniha třetí,\$pMladík v exilu

ale:

24510 \$aBlázen do koní.\$pZpátky do sedla

500 \$aOznačení svazku na hřbetu: 5

Oblast údajů o vydání

MARC 21/pole 250/opakovatelné

- **Povinný údaj** v MZ - označení vydání, je-li v provedení uvedeno
- primárně se údaje o vydání přebírají ze stejného pramene jako hlavní název
- **Preferované prameny popisu – pořadí**: titulní stránka, obálka, hlavička, rub titulní stránky a tiráž
- opakovatelné: 1) na preferovaném prameni popisu mohou být 2 různé údaje, 2) např. smíšené dokumenty nebo doprovodný materiál a vždy s podpolem \$3
- zápis přesně podle pramene popisu - slova se **nezkracují**, slovní číslovky se **nepřevádějí** na číslice, označení vyjádřené **jinými znaky** se zapíše také přesně; **chybný údaj** o vydání se zapíše přesně tak a správný údaj do poznámky, nikoli do hranaté závorky jako oprava

- **doplňkové označení** vydání - první slovo tohoto doplňku začíná **malým písmenem**
- provedení se skládá z více částí - zapisuje se jen údaj o vydání, který se týká souboru jako celku
- dotisk není samostatné vydání, lze poznámka
- údaje ve více jazycích a/nebo písmech - primárně údaj v jazyce hlavního názvu, jinak první v pořadí
- číselné/grafické označení vydání **bez uvedeného slovního výrazu** - výraz doplníme do []

Příklady

římská číslice

250 \$a Vydání I.

slovní označení + doplňkové (malé písmeno)

250 \$a Vydání sedmé, v tomto překladu druhé

nic nezkracujeme, nedoplňujeme čárku

250 \$a3. doplněné vydání

souběžný údaj na stejném prameni

250 \$a Canadian edition =**\$b**Édition canadienne

označení symboly

250\$a*** edition

toto je také údaj o vydání

250 \$a Verze 2.0

chybný údaj

250 \$a Vydání 3.

500 \$aOznačení vydání je chybné, správně je: Vydání 4.

zkratka uvedena na prameni popisu

250 \$a6th ed.

číslovku zapíšeme přesně

250 \$a2nd edition

číselný údaj upřesněn slovním doplňkem

250 \$a[Verze] 1.1

dva údaje na titulní stránce

250 \$a Second edition

250 \$a International edition

Oblast nakladatelských údajů, údajů o vytvoření díla a údajů o autorských právech

MARC 21/pole 264/opakovatelné – vše změna

- **nepublikované zdroje** - povinný údaj: datum vytvoření díla
- **publikované zdroje - povinné údaje:** místo vydání, jméno nakladatele a datum vydání; nejsou-li známy, pak jsou povinné údaje o distribuci; nejsou-li známy ani údaje o distribuci, jsou povinnými příslušné údaje o výrobě
- **datum copyrightu** je povinným údajem tehdy, pokud není známo ani datum vydání, ani datum distribuce; zapisuje se včetně symbolu © nebo ®; nelze-li symbol reprodukovat, zapíše se před datum příslušný výraz: *copyright* nebo *fonogram*

Zjednodušeně:

- povinné je vždy pole 264 s druhým indikátorem 1
  - v případě, kdy je možno doplnit/odhadnout místo a datum vydání (alespoň stát a přibližné datum), není povinné zapisovat další údaje (distribuce, výroba), tj. další výskyty pole 264
- ANO, VYHOVUJE
  - 264 -1 \$a[Německo?] : \$b[nakladatel není známý], \$c[1960?]
  - NE, NUTNO DALŠÍ ÚDAJE
  - 264 -1 \$a[Místo vydání není známé] : \$b[nakladatel není známý], \$c[datum vydání není známé]

Zápis

- údaje se přebírají z celého popisovaného provedení – primárně ze stejného pramene jako hlavní název
- údaje z **jiného zdroje** či odvozené - každý do **vlastní hranaté závorky**, případně s otazníkem
- údaje se zapisují přesně - **nic se nezkracuje ani nevynechává (ani členy), neopravuje** (správná podoba do poznámky)
- datum ve formě chronogramu se zapisuje v celé frázi (fráze týkající se nakl. údajů, jinak doplnit do [])
- datum vydání uvedené slovně či římskými číslicemi se přepisuje na arabské číslice
- zápis údajů uvedených podle jiného kalendáře - beze změn

- předložky u místa vydání - vynechat jen v případě, že to nezmění gramatiku či význam
- údaje ve více jazycích či písmech – první v jazyce hlavního názvu, jinak typograficky první
- více míst vydání či jmen nakladatelů – v MZ povinné první místo a první jméno; obvykle zapíšeme všechna místa a jména
- rozmezí dat - se spojovníkem natěsno
- nelze opravdu nic zjistit – **už žádné zkratky** [S.l. : s.n.], **ale:** [*Místo vydání není známé*] : [*nakladatel není známý*]
- fráze [*datum vydání není známé*] se nedoporučuje vůbec používat, vždy bychom měli doplnit nějaké přibližné datum vydání

Přibližná data vydání

Rok je známý/zjistitelný

[2013]

v poli 008: s2013

Přibližný rok

[2013?]

v poli 008: s2013

Jeden nebo druhý po sobě jdoucí rok

[2010 nebo 2011]

v poli 008: q20102011

Pravděpodobné rozmezí let

[zapisujeme vždy s otazníkem]

[mezi 1848 a 1902?]

v poli 008: q18481902

První nebo poslední možné datum

[doporučujeme spíše variantu

„mezi“, tj. rozmezí let]

[ne před 1788]

v 008 např.: q178818uu

[ne po 1939]

v 008 např.: q18uu1939

První i poslední možné datum

[mezi 21. říjnem 1899 a 3. březnem 1900]

v poli 008: q18991900

Pole 264 - opakovatelné

První indikátor: pořadí údajů

- # Neuvádí se/první údaj
- 2 Dočasný údaj
- 3 Současný/poslední údaj

Druhý indikátor: funkce

- 0 Vytvoření/vznik (nezveřejněná podoba)
- 1 Nakladatel
- 2 Distributor
- 3 Výrobce
- 4 Údaje o autorských právech (jen \$c)

Podpole

- \$a Místo vydání, distribuce atd. (O)
- \$b Jméno nakladatele, distributora, atd. (O)
- \$c Datum vydání, distribuce, atd. (O)
- \$3 Bližší určení dokumentu (NO)

Příklady

nepublikovaný zdroj

264#0 \$c2014

zjištěný rok

264#1 \$aBrno :\$bMOBA,\$c[2002]

nakladatel nezjištěn

264#1 \$aVictoria, B.C. :\$b[nakladatel není známý],\$c1898

opsáno přesně včetně jména majitele nakladatelství

**264#1 \$aV Praze ;\$aa Litomyšli :\$bLadislav Horáček -
Paseka, \$c2003**

*tři výskyty pole 264 v jednom záznamu dosud
vycházejícího zdroje*

264#1 \$aPraha :\$bSvoboda, n.p.,\$c1964-

26421 \$31975-1989\$aPraha :\$bMladá fronta

26431 \$31990-\$aPraha ;\$aLitomyšl :\$bPaseka

více nakladatelů, opsáno přesně, odhad roku

264#1 \$a Brno :**\$b**ERA, s.r.o. :**\$b**Státní památkový ústav v Brně ;
\$a Olomouc :**\$b**Státní památkový ústav v Olomouci ;**\$a**Ostrava :
\$b Státní památkový ústav v Ostravě,**\$c**[2001 nebo 2002]

všechny údaje zjištěny mimo popisované provedení

264#1 \$a[Boskovice] :**\$b**[Věra Bergerová],**\$c**[2010]

tiskař v dalším výskytu pole s příslušným indikátorem

264#1 \$aV Praze :**\$b**Nákladem kněhkupectví I.L. Kobra, **\$c**1888

264#3 \$bNárodní knihtiskárna

tiskař v dalším výskytu pole s příslušným indikátorem

264#1 \$a Mladá Boleslav :**\$b**Obec mladoboleslavská, **\$c**1880

264#3 \$a Rakovník :**\$b**J.L. Malý, **\$c**1879

na titulní stránce uvedeny všechny následující údaje

264#1 \$a Prag :**\$b**A. Fritsch,**\$c**1895

264#2 \$b In Commission bei Fr. Řivnáč

264#3 \$b Tiskem Dr. Ed. Grégra

rok i copyright

264#1 \$a Den Haag :**\$b**Voetnoot,**\$c**2010

264#4 \$c©2004

odhad roku a copyright

264#1 \$a Praha :**\$b**Nakladatelství Lidové noviny,**\$c**[2014]

264#4 \$c©2014

odhadnuté údaje

264#1 \$a[Česko?] :**\$b**[nakladatel není známý],**\$c**[mezi 1820 a 1899?]

odhad roku

264#1 \$aV Brně :**\$b**Knihtiskárna benediktinů,**\$c**[ne po 1880]

odhadnuté údaje

264#1 \$a[Německo] :**\$b**[nakladatel není známý],**\$c**[ne před 1977]

Oblast fyzických údajů

MARC 21/pole 300/opakovatelné

- pramenem je celé provedení
- zápis v českém jazyce
- **povinný údaj** v MZ – rozsah
- **rozsah** udává počet a typ jednotek (svazek, digitální soubor, ...) a/nebo podjednotek (stránky, listy, ...) tvořících zdroj
- čísla nejsou nikdy v hranatých závorkách
- vždy celá slova (žádné zkratky)

Rozsah - změny

- poslední číslovaná stránka, označení podle provedení (arabsky, římsky, písmenně), nečíslované nepodstatné nedopočítáváme
- uvádíme všechny číslované i nečíslované sekvence
- stránkování komplikované či nepravidelné:
  1. celkový počet stran + *v různém stránkování*
  2. hlavní číslovaná sekvence a dopočítaný počet ostatních stran + *různě číslovaných stran* nebo *nečíslovaných stran*
  3. *jen v nouzi: 1 svazek (různé stránkování)*
- číslování chybné - zapíše se obojí spolu s výrazem *to je* (122 stran, to je, 212 stran)

nečíslované stránky

1. spočítáme + výraz *nečíslovaných stran* (tuto variantu preferujeme)
2. výraz *přibližně* + odhad počtu stran
3. jen v nouzi: *1 svazek (nestránkováno)*

složený list

1 složený list + počet stránek v kulaté závorce

obrazové přílohy

počet + *stran/listů obrazových příloh* nebo počet
+ *nečíslovaných stran/listů obrazových příloh*

- více svazků:
  1. s průběžným číslováním - počet svazků + celkový počet stránek v kulaté závorce (i v AACR, ale příliš se nedodržovalo !!)
  2. každý svazek vlastní stránkování – počet svazků + v kulaté závorce počet stránek každého svazku
- neukončený zdroj

slovní označení jednotky bez čísla; po ukončení vydávání doplníme počet vydaných jednotek (svazků, atd.)
- aktualizace vydávané na volných listech

počet svazků + *(na volných listech)*

Další fyzické údaje

- nepatří sem ilustrované titulní stránky a menší ilustrace
- tabulky obsahující slova nebo čísla nejsou ilustrace
- přetisk fotografií v knize se považuje za součást ilustrací, neuvádějí se samostatně
- **vedle výrazu *ilustrace lze použít:*** *erby, faksimile, formuláře, fotografie, genealogické tabulky, grafy, iluminace, mapy, noty, plány, portréty, schémata, vzorky*
- **barva:** *barevné ilustrace nebo ilustrace (některé barevné) nebo ilustrace (převážně barevné)*

Rozměr

- výška v cm, do 10 cm v mm
- šířka svazku menší než polovina výšky nebo větší než výška - výška x šířka v cm
- jednolistový tisk (není určen ke čtení po stránkách) - výška x šířka; je-li určen ke složení, následuje jeho rozměr po složení s výrazem *složeno na*

Doprovodný materiál

- jakýkoli materiál vydaný a určený ke společnému používání s popisovaným zdrojem, např. mapa, disketa, brožura, hrací karty - uvádí se jejich počet a název

Příklady

300 \$a86 stran, 16 nečíslovaných listů obrazových příloh :**\$b**ilustrace ;
\$c21 cm

300 \$avii, 63 stran :**\$b**ilustrace, portréty ;**\$c**14 cm +**\$e**1 CD + 1 DVD

300 \$a2 svazky (viii, 388; ix, 362 stran) ;**\$c**20 cm

300 \$a3 svazky (1288 stran) ;**\$c**25 cm

300 \$apřibližně 600 stran :**\$b**ilustrace (některé barevné) ;**\$c**15 x 25 cm

300 \$a450 stran v různém stránkování :**\$b**mapy, plány ;**\$c**30 cm +**\$e**1
vzorník barev (25 stran ; 21 cm)

300 \$a223 nečíslovaných stran :**\$bfaksimile ;\$c28** cm

300 \$a126 stran ;**\$c90** mm

elektronicky publikované textové monografie

300 \$a1 online zdroj (přibližně 600 stran) :**\$bilustrace**
(některé barevné)

300 \$a1 online zdroj (126 stran)

300 \$a1 online zdroj

300 \$a1 složený list (8 stran) ;**\$c15** cm

300 \$a1 list ;**\$c75 x 36** cm složeno na 25 x 18 cm

300 \$a1 svazek (na volných listech) ;**\$c30** cm +**\$e1** licence + 1 CD-ROM

300 \$a67 stran, 38 listů, 64 nečíslovaných stran :**\$b**barevné ilustrace, portréty ;**\$c** 23 cm

300 \$a228 stran, to je, 282 stran ;**\$c20** cm

300 \$astrana 255-631 ;**\$c18** cm

300 \$a232 stran, 16 listů obrazových příloh (některé složené) :**\$b**ilustrace (převážně barevné) ;**\$c25** x 30 cm

300 \$a svazky ;**\$c21** cm

[u neúplného díla se předřazují 3 mezery]

Oblast údajů o edici

MARC 21/pole 490/opakovatelné

- prameny popisu – titulní stránka edice, titulní stránka nebo jiná část provedení
- údaje se zapisují přesně a platí pro ně stejné zásady jako pro zápis názvových údajů
- **slovní označení pořadí svazku se nahrazuje arabskou číslicí, římské číslice zůstávají**
- slova *svazek*, *Band*, *volume*, *atd.* **nezkracujeme**, pokud ovšem nejsou na prameni již jako zkratka uvedena

New series

- **pojetí beze změn, jen se nezkracuje**
- je-li uvedeno spolu s číslem svazku, zapisuje se jako součást označení svazku
- je-li uvedeno spolu s nečíslovanou edicí, považuje se za název subedice

Příklady

označení svazku je gramatickou součástí názvu a zůstává slovně

4901 \$aDědictví Svatojánského svazek třetí

pořadí slov v podpoli \$v zůstává

4901 \$a Spisy / Josef Heyduk ;**\$v**16. díl

římské číslice zůstávají

4901 \$a Spisy Jana Čepa ;**\$v**III

místo poznámky: „Od r. 2010 vychází svazky v edici ...“ lze použít podpole \$3

4901 \$32010-:**\$a**Komentované zákony

na zdroji bylo uvedeno: sv. 2

4901 \$a Světová próza ;**\$v**sv. 2

new series jako subedice

4901 \$a Pelican books. New series

na zdroji uvedeno: nové řady pátá kniha

4901 \$a Spisy Josefa Škvoreckého ;**\$v**nové řady 5. kniha
opakované podpole \$x

4901 \$aVědecké spisy Vysokého učení technického
v Brně,**\$x**1213-1213.**\$a**Habilitační a inaugurační
spisy,**\$x**1213-418X ;**\$v**svazek 123

dvě subedice s číslováním

4901 \$a Acta Universitatis Carolinae. Philosophica et
historica,**\$x**0567-8293 ;**\$v**1/2004.**\$a**Studia sociologica
;**\$v**14

*číslování může být výjimečně i součástí podpole \$a, protože je
potřeba ho „udržet“ v rámci názvu edice; subedice nemá
souběžný název ani vlastní číslování*

4901\$a Spisy Právnické fakulty Masarykovy univerzity v Brně ;
309 = **\$a**Acta Universitatis Masarykianae Brunensis
Iuridica ; 309.**\$a**Řada teoretická

Vedlejší záhlaví pro edici

MARC 21/pole 800-830/opakovatelné

- pole 490 je jen popisný údaj, jako selekční údaj je nutno zapsat vedlejší záhlaví pro edici v příslušném poli 800-830
- formálně beze změn, ale protože platí stejné instrukce jako pro zápis v polích 1XX/7XX a 130/730/240 projeví se změny v těchto polích i v edicích

800 Vedlejší záhlaví pro edici - osobní jméno

- obsahuje autoritní záhlaví ve formě autor/název, kde část týkající se autora je tvořena osobním jménem; forma jména osoby se přebírá ze souboru národních autorit, nezapisuje se ale číslo národní autority; v řetězci údajů se neuvádí ani kód role autora
- obvykle se užívá pro edice typu *Sebrané spisy*, *Spisy*, *Dílo*, apod.

4901 \$aSpisy Jana Čepa ;\$v3. svazek

8001 \$aČep, Jan,\$d1902-1974.\$tSpisy

810 Vedlejší záhlaví pro edici - jméno korporace

- obsahuje autoritní záhlaví ve formě autor/název, kde část týkající se autora je tvořena jménem korporace; forma jména korporace se přebírá ze souboru národních autorit, nezapisuje se ale číslo národní autority; v řetězci údajů se neuvádí ani kód role
- používá se především pro zápis edic českých vysokých škol a českých vědeckých ústavů, a to v případech obecných názvů těchto edic: *Zprávy*, *Skripta*, *Učební texty*, *Studijní texty*, apod. (viz zápis PS z r. 2008)
- doporučení neplatí pro latinské názvy edic (typ Acta ... se zapisuje do pole 830) a pro přejímané záznamy zahraniční produkce

4901 \$aZprávy ;\$v2002/1

8102 \$aČeská botanická společnost.\$tZprávy

830 Vedlejší záhlaví pro edici - unifikovaný název

- obsahuje vedlejší záhlaví pro název edice, které je tvořeno unifikovaným názvem
- název edice v poli 830 může být stejný jako v poli 490 v případě, že název je neměnný, nezaměnitelný a/nebo není spojen se jménem autora či korporace

4901 \$aSvětová próza ;\$vsvazek 2

830 0 \$aSvětová próza (Paseka)

4901 \$aHlediště a jeviště : divadelní knihovna ;\$v5

830 0 \$aHlediště a jeviště

Poznámky

MARC 21/pole 5XX/většinou opakovatelné

- vedle poznámek zapsaných v polích 5XX se obvykle zobrazují též poznámky generované z jiných polí (246 Variantní názvy, 76X-78X Propojovací pole (např. název originálu), atd.)
- jako poznámka se uvádí správné znění údajů chybně uvedených na prameni popisu
- celkový přehled polí pro poznámky včetně jejich používání **viz** manuál: MARC 21. Bibliografický formát, blok 5XX

Všeobecná poznámka

MARC 21/pole 500/opakovatelná

- obsahuje všeobecné informace, které nepatří do žádné specifické kategorie poznámek
- uvádí se např. povinná poznámka o zdroji hlavního názvu, pokud není převzatý z titulní stránky; poznámka o zdroji souběžného názvu, pokud není ze stejného zdroje jako hlavní název a je to důležité pro identifikaci nebo zpřístupnění; významná další názvová informace z jiného preferovaného zdroje; poznámky o chybně uvedených údajích a jejich správném znění; poznámka o odpovědnosti osob/korporací, které nejsou uvedeny v údajích o odpovědnosti a jsou významné pro identifikaci a zpřístupnění; poznámky k údajům o vydání, nakladatelským údajům, fyzickému popisu, údajům o edici, údaje o překladu, atd.

Příklady nových poznámek

500 \$a Souběžný název z rubu titulní stránky

500 \$a Skutečným autorem díla je Josef Menzel

500 \$a Označení vydání je chybné, správně je: Vydání páté

500 \$a Vročení je chybné, správně má být: 2014

[na titulní stránce, a tedy i v poli 264, je uvedeno 2041; v poli 008 zapíšeme 2014]

500 \$aMísto vydání je správně: Kladno

[na titulní stránce, a tedy i v poli 264, je uvedeno Kldno]

500 \$a Správné jméno autorky: Evonne Rezler

[na titulní stránce, a tedy i v poli 245, je uvedeno Yvonne Rezler]